

OZVĚNY

ONDŘEJOVA , TŘEMBLAT A TURKOVIC

Číslo 1, únor 2009

Vydává obec Ondřejov

NAŠE OBEC A PREZIDENT KENNEDY

Starosta - a vlastně každý člověk - by měl myslet na budoucnost, konat v přítomnosti a znát minulost. Četl jsem nedávno obecní kroniku, připravoval jsem článek o historii naší školy, a při tom jsem se musel víc a víc zamýšlet nad věcí, na kterou mnozí z nás už možná zapomněli: jak úžasné moc toho naši předchůdci v obci vybudovali.

Byl to třeba rybník Seradov (dokončen 1967), zdravotní středisko (1977), přístavba školy (1985), kulturní dům (1989), chodníky, veřejné osvětlení, pořádný kus dešťové i splaškové kanalizace, sportovní hřiště (1973) – to všechno zde vzniklo v časovém období jen o něco delší než 20 let. Kdyby se stejné stavby měly budovat dnes, stálo by to odhadem 200 milionů, průměrně 10 milionů ročně. Jistě, stavby nemají ani zdaleka dnešní technickou úroveň a kvalitu, takže ty ceny musíme ještě o hodně snížit. Ale i tak: Nebýt toho, co se v obci postavilo mezi léty 1967 a 1990, byl by náš obecní majetek poloviční.

Přemýšlím, proč se toho tehdy tolik postavilo, a vidím jeden hlavní důvod: dobrovolná práce občanů. Ona vlastně vždycky až tak dobrovolná nebyla, pan Dvořák nebo jiní předsedové jistě měli své páky, jak na některé lidi zatlačit, ale určitě velká většina lidí, kteří bezplatně pracovali na brigádách v "akcích Z", dělali především proto, aby v obci něco potřebného vyrostlo, a zásluhou tehdejších předsedů MNV bylo i to, že k tomu dokázali vzbudit chuť.

Byly to celkem snad statisíce hodin, které zdarma odpracovali naši občané - mnozí z nich stále chodí mezi námi. Myslím na ně s úctou a chci jím tímto znovu a po letech poděkovat.

Proč o tom píšu? Vůbec nechci říct, že bychom měli zase začít chodit na brigády. Svět pokročil a staví se jinak. Nekvalifikovaná pracovní síla je potřeba daleko míň než dřív, a konec konců ani není efektivní, aby třeba lékař, inženýr, zámečnick, šofér nebo jiný kvalifikovaný člověk kopal krumpáčem příkopy pro kabel veřejného osvětlení, jako se to dělalo v roce 1975.

Chci tím říct něco jiného. Ti lidé, kteří chodili na brigády, věděli, že „obec“ jsou oni sami, ne nějaký úřad vysoko a daleko. Věděli, že když chtějí zdravotní středisko nebo slušnou školu pro své děti, musejí pro to především sami něco udělat, ne jen čekat na někoho jiného.

Americký prezident John F. Kennedy jednou řekl: „Neptejte se, co může vaše vlast udělat pro vás. Ptejte se, co vy můžete udělat pro svou vlast.“

V té době se projevy amerických prezidentů u nás věru netiskly v novinách, takže ti, o kterých mluvím, obyčejní občané naší obce, nesjípš ten slavný výrok nikdy neslyšeli. A přesto se podle něj chovali. Neptali se, co obec udělá pro ně, ale ptali se, co můžou udělat pro obec. Protože věděli, že to ve skutečnosti dělají pro sebe.

Martin Macháček

ZIMNÍ STROMY

CO SE DĚJE V OBCI

Jak jsme hospodařili v roce 2008. Naším největším jednorázovým výdajem za loňský rok bylo 3 809 000 Kč za pozemek, na kterém chceme mít v budoucnosti školu. Z výkazu za loňský rok plyne, že jsme měli celkové příjmy 15 211 149 Kč, výdaje 15 863 629 Kč a schodek jen 652 480 Kč. To znamená, že jsme za rok vlastně dokázali ušetřit víc než 3 156 000 korun. Ke konci roku jsme měli na účtech celkem 8 195 252 Kč.

Pokračuje stavba vodovodu. Teď v zimě se staví mimo obce a komunikace, u nás se například klade potrubí ze Zvánovic na Pecný, kde bude vodojem. Stavba vodojemu Pecný má podle informace stavbyvedoucího začít pravděpodobně v polovině února, v Třemblatech se bude stavět asi v květnu, v Ondřejově a v Turkovicích později (tam se bude postupovat pravděpodobně od Lensed). V obcích a v komunikacích se pokud možno nebude kopat rýha pro potrubí, ale použije se řízeného protlaku mezi startovacími jámami vzdálenými od sebe asi 50 m. Jen kdyby se narazilo na skálu, musela by se bagrovat a pak vysekávat rýha. Potrubí se klade nejméně 170 cm pod povrch, až na Pecný bude mít průměr 150 mm, od vodojemu dál 110 mm, v Turkovicích už jen 90 mm. Kolaudace bude příští rok, pak teprve se může odebírat voda.

Projekty vodovodních přípojek. Postupně vyzýváme majitele nemovitostí podél trasy vodovodu, aby s námi uzavřeli smlouvu na pořízení projektu a získání územního souhlasu. Několik desítek smluv už bylo uzavřeno a projektant začal na projektech pracovat. Ti, kteří zatím nebyli osloveni, se nemusí obávat, nic nezmeškají. Přípojky se budou moct dělat nejdřív na podzim, ale spíš až na jaře příštího roku. Zatím je dost času na projektování, úřadování i na přípravu stavby.

Podali jsme další žádosti o dotace. Místní akční skupina Říčansko vypsal výzvu na podávání dotací z programu Leader - ten je určen spíš pro menší dotace na rozvoj obcí. Požádali jsme o dvě dotace. Jedna ve výši 1,3 mil. Kč je na přestavbu sociálních zařízení v Obecním domě (v přízemí vedle sálu i v 1. patře v SKC) a na rozvoj a vybavení SKC (rekonstrukci rozvodů vody, elektřiny, kanalizace, počítače, datprojektor, magnetofon pro výuku jazyků apod.) Druhou dotaci ve výši 685 000 Kč bychom chtěli dostat na výstavbu vodovodního řadu E, který má rozvést vodu z přivaděče na západní a jižní stranu náměstí, a hlavně do školní budovy. Škola je největší spotřebitel vody v obci, a přitom je napájena z jediné studny, kde občas voda dojde. Obě dotace pokryjí 90 % nákladů, pokud je ovšem dostaneme.

ZIMNÍ ZAHŘADA

Kromě toho budeme žádat o další dotace na vodovodní a kanalizační rozvody po obci, aby se voda dostala k co největšímu počtu domů. To už nebudou dotace z Evropské unie, ale z rozpočtu České republiky, z kapitoly ministerstva zemědělství. Proto taky nebudou pokrývat 90 % nákladů, ale jen asi 60 %. Znamená to, že budeme muset hodně peněz přidávat z obecního rozpočtu, a to znamená maximálně úsporné hospodaření, možná budeme muset i prodat nějaký pozemek nebo si půjčit. Dnes ještě nevíme, jaké dotace dostaneme a rozhodovat se budeme podle potřeby. Vše samozřejmě musí schválit zastupitelstvo obce a občané o tom budou informováni.

Czech Point v Ondřejově. Zmíním ještě jednu žádost o dotaci: 80 000 Kč na počítačové vybavení pro zřízení Czech Pointu na obecním úřadě. Po zahájení činnosti tohoto kontaktního místa si u nás na úřadě budete moci vyžádat a na počkání dostanete např. ověřený výpis z katastru, ze živnostenského nebo obchodního rejstříku, z rejstříku trestů, řidičských bodů apod., nebudete tedy muset zbytečně jezdit jinam.

Historické cesty. Pokoušíme se také sehnat nějakou dotaci na obnovení historických cest, které za posledních 60 let zarostly křovím a dnes jsou neprůchodné. Spolu s kališťskou starostkou Janou Havlíčkovou jsme odborníkovi z ČSOP Vlašim ukazovali pět cest, o které nám jde: z Luční ulice v Ondřejově přes Vejboruku do Kaliště, od křížku nad Turkovicemi kolem Eurotelu do Lensedel, tam od památných lip až nad náves, potom Bílou cestu z Lensedel na Šmejalku a nakonec cesta od silnice z Turkovic okolo kapličky do Hrusic. Ukazuje se, že jen první dvě mají reálnou šanci, že na jejich obnovení můžeme dostat nějakou dotaci, ale naštěstí jsou to ty nejdůležitější, které naše dvě obce spojují. Brzy bychom měli dostat nějaké bližší zprávy.

Konkurz na místo manažera SKC. Teď mám jednu zprávu, z které jsem opravdu nešťastný: manažerka SKC Bohunka Řešátková chce ze své funkce odejít. Za těch několik let, co u nás pracuje, dokázala z prostor bývalého baru, zdevastovaných diskotékami a vandalizmem opilců, vybudovat krásné moderní centrum, plné aktivit, které nám mohou okolní obce jen závidět. Chtěl bych jí za to za všechno moc poděkovat. Když jsem psal o naší žádosti o dotaci na Obecní dům a vybavení SKC, musím teď doplnit, že to bylo především z její iniciativy a že mi při tom velmi pomáhala. Moc bych si přál, aby se nám do konkurzu na místo manažera přihlásil zase takto velmi kvalitní uchazeč.

Jízdní řady autobusů. Od 14. prosince začaly platit jízdní řady, které jsou daleko horší než dřív. A to nemluvím jen o přemístění konečné stanice z Depa Hostivař na Háje, které je kontroverzní, ale jehož dobré ani špatné důsledky zatím ještě neznáme. Hlavně vadí to, že od 7 hodin ráno prakticky dvě hodiny z Ondřejova žádný autobus nejede, takže gymnazisti musejí z Ondřejova odjíždět už v 6.58 a pak v Říčanech tři čtvrtě hodiny čekat na začátek vyučování v 8.30. Dále děti, které dojíždějí do naší školy z Kaliště a Lensedel, přijedou na náměstí v 6.55, i když jim škola začíná až v 7.55, a po skončení vyučování jim první autobus domů odjíždí až v 15.40. A hrusické děti přijedou do Mnichovic v 7.13, i když jim tam vyučování začíná až v 8. Prostě jízdní řád nevyhovuje. Vyvolal jsem proto jednání starostů s Ropidem a krajským úřadem, několikrát jsme se sešli a postupně se nachází řešení.

Koncem listopadu, když jsem dostal návrh nového jízdního řádu a Ropidu poprvé řekl, že je nevyhovující, mi tvrdili, že to prostě jinak nejde. Je samozřejmě pravda, že zkonstruovat jízdní řád tak, aby vyhovoval prakticky všem, je obtížné, všechno je spolu provázané, takže když posunete jeden spoj, změní se vám současně dvacet dalších. Sám jsem si s tím chvíli hrál a nic rozumného mi z toho nevylezlo. Ale prostě to není naše starost,

platíme si Ropid, aby dělal jízdní rády, tak od něj musíme dostat kvalitní výsledek. Jeho první návrh byl, že přidáme ještě jeden vůz, tím se zvýší počet spojů na dvojnásobek a problém se vyřeší. Jenomže to by nás stálo dalších 200 000 korun ročně, takže tudy cesta nevede. Nakonec Ropid přišel s návrhy, které sice nejsou ideální, ale jsou přijatelné. Autobus 490 do Stránčic bude z Ondřejova odjíždět zase v 7.13, autobus 403 z Kališť vyklolí školní děti v Ondřejově v 7.17 a hrusické děti budou do Mnichovic přijíždět v 7.28. A ještě ke všemu Kališťáci, kteří ráno chtějí do Stránčic na vlak, nezmeškají v Turkovicích linku 490. Všechny tyto změny k lepšímu budou platit od 8. března.

Popelnice. Jak už jsem psal několikrát, každá popelnice, kterou vám pravidelně vyvážejí, je pro obec velmi drahá. Jedna obyčejná (120litrová) popelnice nás stojí ročně 1900 Kč, velká (240litrová) stojí ročně 3 300 Kč. Jestliže je tedy v domě jen jeden člověk, který nám zaplatí poplatek za odpad 500 Kč za rok, a chce známku na obyčejnou popelnici, doplácíme na něj 1400 Kč. Kdybychom mu dali známku na velkou popelnici, dopláceli bychom na něj dokonce 2 800 Kč. To samozřejmě není možné. V naší obci platí pravidlo, že rodina do tří členů může dostat maximálně jednu 120litrovou popelnici, rodina o 4 - 6 členech maximálně dvě 120litrové nebo jednu 240litrovou. I tak ročně doplácíme 323 000 Kč. Zastupitelstvu také předložíme návrh vyhlášky, která dá poplatek za odpad do souvislosti s tím, kolik popelnic kdo používá, abychom od počátku příštího roku na odvoz odpadu tolik nedopláceli. Ušetřené peníze potom budeme mít například na rychlejší výstavbu vodovodu a kanalizace.

Rekonstrukce Obecního domu. V pondělí 2. února jsme otvírali obálky s nabídkami do výběrového řízení. Přihlásily se čtyři firmy: ISOTEP, s. r. o. nabídla cenu 7 499 536 Kč, Vanderlaan s. r. o. 6 264 512, „JMS stavební firma“, s. r. o. 6 600 278 Kč a konečně ALBET – stavební s. r. o. 6 998 644 Kč (všechny ceny jsou včetně DPH). Výběrová komise ve složení Martin Macháček, Pavel Vorreiter, Karel Znamenáček, Jan Vodrhánek a Václav Beránek hodnotila, zda podané nabídky

splňují všechny kvalifikační podmínky, které byly ve výběrovém řízení požadovány. Jednou z podmínek bylo, aby uchazeč doložil obdobné zakázky ve výši nejméně 5 mil. Kč bez DPH - nejméně 5 takových zakázek za posledních 5 let.

Firma Vanderlaan byla sice nejlevnější, ale doložila pouze zakázky na zateplení a žádnou zakázku na vnitřní rekonstrukce (např. nikdy nedělali záchody, podlahy, elektroinstalace apod.). Druhá nejlevnější firma J. M. S. doložila čtyři zakázky na stavbu protihlukových stěn u dálnic, avšak jen jednu rekonstrukci domu, která je obdobná té naší. Všechny kvalifikační požadavky výběrového řízení splnila až třetí nejlevnější firma Albet. Jedna z jejich doložených zakázek, stavba funkcionalistické vily v Řevnicích, získala titul „stavba roku“ a byl o ní napsán článek do časopisu Architekt - její fotogalerii najdete na této adrese: www.archiweb.cz/buildings.php?type=arch&action=show&id=1889

Ptali jsme se i u investorů dalších jejich staveb a zjistili jsme, že byli s jejich prací spokojeni. Na základě všech těchto faktů vybrala hodnotící komise firmu Albet. Teď běží patnáctidenní lhůta, kterou mají ostatní uchazeči podle zákona na podání námitek, a koncem února můžeme podepsat smlouvu o dílo. Stavba začne koncem března nebo začátkem dubna, přesný harmonogram bude ještě dohodnut.

Rozpočet na rok 2009. V letošním rozpočtu jsme museli především opatrně předpovídat příjmy, protože ekonomika je v krizi a daňové příjmy obce mohou být menší než loni. Budeme také podnikat několik nákladných akcí, především rekonstrukci Obecního domu, dále rekonstrukci veřejného osvětlení a zateplení školky. Jestli vyjdou dotace, o které máme zažádáno, pak přibudou i další akce. Rozhodně budeme letos ve schodku. Podrobný rozpočet najdete na obecním webu.

Martin Macháček

Svoz nebezpečného odpadu

se bude konat v **sobotu 11. dubna** v následujících časech:

- Turkovice, u prodejny: 8.30 - 9.15**
- Třemblaty, u požární nádrže: 9.30 - 10.15**
- Ondřejov, areál ZD: 10.30 - 11.00**
- Ondřejov, náměstí: 11.10 - 11.50**

Odevzdat můžete: barvy, ředidla a jiné chemikálie, zářivky, výbojky, televizory, ledničky a jiný elektroodpad, baterie, pneumatiky a jiné.

Kontejner na velkoobjemový odpad

bude přistaven od 8 do 18 hodin v následujících dnech a místech:

- v Ondřejově pod fotbalovým hřištěm v sobotu 11. dubna a v sobotu 18. dubna,**
- v Třemblatech u dětského hřiště v sobotu 11. dubna,**
- v Turkovicích u Pacltovy garáže v sobotu 18. dubna**

Velkoobjemové kontejnery jsou určeny jen pro rozměrný odpad, např. kusy nábytku apod. Menší předměty dáváte do černých plastových kontejnerů, protože za jejich odvoz zaplatí obec méně. Větve, listí a suš do kontejnerů nepatří. Nepatří tam ani ledničky, pračky a jiné velké elektrické spotřebiče – ty odevzdávejte při svozu nebezpečného odpadu.

ZASNĚŽENA BOROVICE LESNÍ V KVĚTINÁČI

V sobotu 28. března 2009 pořádá Obecní úřad v Hrusicích divadelní představení "Slovanské nebe", od Josefa Tomana. Hrají herci divadelního souboru z Chocerad. Začátek v 19.30 hod., v hrusické sokolovně. Vstupné: dospělí 50 Kč, děti zdarma.

STRUČNÁ HISTORIE ONDŘEJOVSKÉ ŠKOLY, DÍL PRVNÍ

To, o čem budu psát, není ani tolik historie školy jako historie školní budovy. Nebudu se věnovat řídicím učitelům, kantorům výsledkům a osnovám, - spíš jen budovám a místům, kde se učilo. Vycházel jsem ze zápisů v kronice, z vyprávění bývalých žáků a učitelů i z toho, co jsem ve školní budově sám viděl. Určitě jsem nenapsal všechno a možná jsem něco napsal i nesprávně. Prosím proto pamětníky, aby mě doplnili a případně opravili. A protože škola spojuje všechny místní rodáky a patrioty, myslím, že by je zajímalo, kdyby si v Ozvěnách přečetli nějaké historiky a zajímavosti a mohli spolu zavzpomínat. Znáte-li nějaké, dejte mi prosím vědět, čtenářům by se vaše vyprávění určitě líbilo.

Začnu ale nejstarší minulostí. Podle dokumentu z roku 1678 byla škola zřízena z chalupy Jiříka Punčocháře, která stála na místě dnešní fary. Ondřejov tehdy spadl do mnichovické farnosti, ale tamní farář se naše předky moc nestaral, proto bylo v roce 1778 rozhodnuto, že se v Ondřejově postaví fara „na místě staré školy“. Škola se tedy musela stěhovat. Byla pro ni zakoupena malá roubená chaloupka pod doškovou střechou na místě dnešního domu čp. 5 (proti kostelu, vedle Matysů). V té byly dvě místnosti: třída a byt učitele, později dvě třídy. Podlaha byla z udupané hlíny, strop nízký a prohnutý. V koutě třídy byla pec, na které pro nedostatek místa sedávaly děti - vlastně jen chlapci, protože dívky tehdy prý do školy nechodily.

V roce 1836 byla postavena na tehdejší dobu moderní školní budova čp. 68, která se po úpravách používá dodnes. Původně byl v přízemí byt řídicího učitele a druhého učitele, v patře dvě pěkné třídy. Od roku 1884 byla z jižního bytu zřízena další třída (dnešní „hudebna), severní byt se používal jako kabinet a sklad. Ve škole se tehdy začaly vyučovat i ruční práce.

Prohlédněme si starou budovu čp. 68 podrobněji. Když do ní vstoupíte hlavním vchodem, máte po levé ruce „hudebnu“ (známe ji i jako volební místnost). Dveře do této třídy byly původně hned na začátku chodby, ale po r. 1960 byly zazděny a nově vybourány co nejdál od vchodu, aby do třídy tolik netáhlo.

Napravo od hlavního vchodu není jedna větší místnost, ale dvě malé, klenuté, každá velká jen asi 3krát 6 metrů. Původně tam byl byt, později se místnosti využívaly jako kabinet. V roce 1950 byla v přední místnosti celá kuchyně (dnes je tam kancelář školní jídelny a skládek), v zadní místnosti celá jídelna (dnes je tam přípravná).

Do jídelny se původně chodilo přes kuchyň, tedy přes dnešní kancelář. Když jdete vstupní chodbou dál a minete kancelář, uvidíte napravo úzké schodiště nahoru do patra. Před schodištěm jsou nenápadné dveře. Za nimi byla původně slepá chodbička, která se používala jako šatna.

Později se odtud prorazily dveře do jídelny, aby se

nemuselo chodit přes kuchyň. Děti v chodbičce čekaly ve frontě, až se uvolní místo v malinkaté jídelně. Mimochodem, z chodbičky vedou schody do starobylého klenutého sklepa pod kanceláří; dnes je tento sklep prázdný.

Schodištěm do patra stará budova končila - dál už byla jen tlustá kamenná zeď. Nahoře v patře byla malá chodba a dvě třídy, z chodby vedlo další schodiště na půdu. Schody, kterými se sejde na nižší chodbu ke kabinetům a dnes i k ředitelně, jsou až z roku 1950 - původně místo nich byla zeď.

A to je celá původní škola čp. 68. Záchody v ní nebyly; až do r. 1950 se chodilo na dřevěnou latrínu na dvoře. Podlahy ve třídách byly jedlové, v každé třídě byla kamna.

Ve škole učili tři učitelé, docházel i pan farář na katechismus a „industriální učitelka“, která učila dívky domácím pracem. Dovolte mi jednu rodinnou vzpomínku: v roce 1939 tam asi půl roku „hospitoval“ (tj. bezplatně učil) můj otec, který právě dokončil studium na učitelském ústavu a nemohl sehnat placené místo, protože v té době, po Mnichovu, bylo všude mnoho nezaměstnaných českých učitelů vracejících se ze Sudet i ze Slovenska.

Povinná školní docházka byla osmiletá. Dítě, které prošlo pěti lety docházky do obecné školy, mohlo přejít na další tři roky do měšťanské školy. Nejbližší byla ve Stříbrné Skalici; a když se v r. 1993 slavilo sté výročí skalické školy, účastnilo se ho i několik absolventů od nás. Z Ondřejova do Skalice tehdy docházelo průměrně 32 dětí - ano, děti opravdu chodily pěšky každý den za každého počasí do Skalice, a jen když bylo počasí hodně špatné, dovezl je některý sedlák na voze. Některé děti byly příliš slabé na tak dlouhé cesty, pak si odbývaly celých 8 let povinné docházky v obecné škole v Ondřejově.

Ovšem i Ondřejov několikrát uvažoval o stavbě měšťanské školy. V kronice se dočteme, že tento záměr začal uskutečňovat starosta Jan Tlamicha tím, že zakoupil pozemek u domu čp. 70 v zatáčce dnešní Školní ulice - později na tomto obecním pozemku byla „jízďárna“, na které cvičila Selská jízda, a ještě později byl pozemek směněn za dnešní školní zahradu.

Mimochodem, starosta Tlamicha se i jinak velmi zasloužil o rozvoj obce. Za jeho starostování obec postavila silnici do Kostelních Střimelic i do Turkovic a také pomník padlých na náměstí. Zajistil elektrifikaci Ondřejova (elektrina se vedla z vodní elektrárny v Kolíně). Jan Tlamicha byl i horlivým ochotníkem a účastnil se sokolských divadelních představení. Jeho poslední budovatelskou akcí byla stavba domu čp. 168, v kterém byla nejdříve pošta a od r. 1950 škola - podrobněji o tom napíšeme příště. Bohužel, starosta Tlamicha zemřel po krátké těžké nemoci